

Психолінгвістика

Тип	Дисципліна професійної та практичної підготовки
Код	ОК-4
Семестр	1
Загальна кількість кредитів / годин	6 / 180 год.
Форма контролю	Екзамен (усний)
Викладач	Д.філол.н., проф., завідувач кафедри української мови, теорії та історії української і світової літератури Коваль Л.М.
Необхідні обов'язкові, попередні та супутні навчальні дисципліни	«Етнолінгвістика», «Методологія наукових досліджень і актуальні питання сучасної лінгвістики. Кваліфікаційна робота»
Місце у структурно-логічній схемі	ОК-4 <i>Психолінгвістика</i> викладається на першому році навчання магістерського рівня
Форми навчання	Лекції, практичні, самостійна робота
Критерії оцінювання	Поточний контроль – 60 балів, підсумковий контроль / індивідуальне навчально-дослідне завдання – 40 балів
Мова викладання	українська

Зміст освітньої компоненти:

Сутність, предмет і завдання психолінгвістики. Взаємозв'язки психолінгвістики з іншими науками. Основні напрями психолінгвістики. Методи психолінгвістичних досліджень. Мова і мовлення, їх значення в спілкуванні. Мовлення як діяльність і поведінка. Різновиди мовлення за формою вираження думки. Зв'язок мовлення з іншими психічними процесами. Періодизація мовленнєвого розвитку. Дизонтогенез мовлення. Причини порушень мовленнєвого розвитку у дітей. Види мовленнєвих порушень. Процес розуміння мовлення: розуміння на рівні слова, розуміння на рівні речення, розуміння на рівні тексту та підтексту. Психофізіологічний зміст процесу письма (операції письма). Передумови формування навичок письма. Мовленнєвий акт і його структура. Класифікація мовленнєвих актів. Іллокутивний акт. Іntenція. Локутивний акт. Перлокутивний акт. Перформативний мовленнєвий акт. Непрямий мовленнєвий акт. Складний мовленнєвий акт. Принцип кооперації П. Грайса. Прагматична пресупозиція. Принцип ввічливості Дж. Ліча. Теорія П. Брауна і С. Левінсона. Теорія мовленнєвого впливу. Поняття про мовленнєвий вплив. Мовленнєвий

вплив у системі «лектор – аудиторія». Типи мовленнєвого впливу. Мовленнєва маніпуляція як вид мовленнєвого впливу. Мовна сугестія як різновид мовної діяльності. Історія мовної сугестії. Пряме мовне навіювання, його види. Непряме мовне навіювання, його види. Нейролінгвістичне програмування (НЛП). Текст як комунікативна та інформаційна цілісність. Програми та алгоритми текстів. «Подвійність» художніх творів. Співтворчість читача, емпатія та ідентифікація як умова сприйняття та розуміння художнього твору. Етнопсихолінгвістика. Два рівні свідомості у психолінгвістиці: мовна та немовна. Лакуни – базові елементи національної специфіки лінгвокультурної спільності. Типи лакун: лексичні, граматичні, стилістичні.

Програмні результати навчання, визначені в освітній програмі:

ПРН-3	Застосовувати сучасні методики і технології, зокрема інформаційні, для успішного й ефективного здійснення професійної діяльності та забезпечення якості дослідження в конкретній філологічній галузі.
ПРН-4	Оцінювати й критично аналізувати соціально, особистісно та професійно значущі проблеми і пропонувати шляхи їх вирішення у складних і непередбачуваних умовах, що потребує застосування нових підходів та прогнозування.
ПРН-5	Знаходити оптимальні шляхи ефективної взаємодії у професійному колективі та з представниками інших професійних груп різного рівня
ПРН-6	Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.
ПРН-7	Аналізувати, порівнювати і класифікувати різні напрями і школи в лінгвістиці
ПРН-11	Здійснювати науковий аналіз мовного, мовленнєвого й літературного матеріалу, інтерпретувати та структурувати його з урахуванням доцільних методологічних принципів, формулювати узагальнення на основі самостійно опрацьованих даних